

KÖZLÖNY,

hivatalos lap.

A „Közöny“ hétfőt kivéve, naponként jelenik meg. — Ára lapjainak helyben 7 frt, és postán négyszori szétküldéssel hetenként 7 frt 12 kr. pp., naponkénti szétküldéssel 7 frt pp. — Felvételnek mindennemű hirdetése, melyek hasáb soráért 5 p. kr. vétetik. — Előfizetheti minden álladalmi postahivataloknál és a kiadó hivatalban Debreczenben. —

HIVATALOS RÉSZ.

RENDELETEK.

13,376. h. ü. | 340 n. ö.

Gecsy Pál Bihar vármegyei lovas nemzetőrségi őrnagy, az erdélyi hadjárat alatt szerzett érdemeinek elismerésül mostani állásának megtartása mellett f. e. május 1-ső napjától számitandó ranggal alezredesül előléptetettik.

Kelt Debreczenben, május 9-én 1849.

Kossuth Lajos, A hadügyminister helyett,
az ország kormányzója. Gr. Batthyány Kázmér,
kölügyminister.

Minden rendőri megbízás, mely nem altalam, vagy Hajnik Pal osztályigazgató által adatott ki, folyó hó 20-án túl, megszüntnek tekintendő.

Debreczen, május 11. 1849.

Szemere Bertalan,
belügyminister.

H. 1375. A polgári orvosok- és sebészekhez.

Az ellenséges betörés által sok polgári orvosok, és sebészek ellevén tőlünk zárva, hozzájuk a tábortorvisi hivatalok érdemében ismételve történt felszólítások nehezen, vagy el sem is érkezhettek: minőlfogva, hogy az ellenségtől felszabadult tájakon létező orvosoknak is alkalom adassék, szolgálataikat a tábortorvisi pályán a hazának felajánlani; ezennel minden polgári orvos- és sebész urak, kik a hadsereghez ajánlkozni készek volnának, ujontra felszólítattak, hogy ez iránti akarukat, a hadügyi egészségi osztálynál, írásban, vagy személyesen, mielőbb bejelenteni igyekezzenek.

Flór Ferencz,
egészségi osztályfőnök.

HÓDOLAT-NYILATKOZATOK.

5784. | K.

Szászváros széke közönségének az ország kormányzójához küldött függetlenségi nyilatkozatai hódolata.

Az emberiség, 's népség jogai feltétlen elismerése 's kivívása, és ezek kapcsolatában a nép szabadság lobogójának kitűzése vala egy küzdelmekkel teljes év lefolyta alatt azon eszme, mely átvillányozá az eddigi önkényes terhek alatt nyögött országok minden népfajait, 's elismerté az örök igazságot, mely szerint a rabszolgai köteleztetés lánczainak fel kell oldatni, a népjog felsőségét gátló sorompóknak szét kell törtetni, az emberiség szentségét megtapodó dynastiák jogtalan alapra épített trónjainak le kell roskadni, és ezek romjain kell a népszabadság diadal ünnepét a szabad nemzeteknek megülni.

Légyen szavát adá a szolganép e kérésére isten, és lett a központosított erő legyőzhetetlen — mert igazságos vala az ügy, miért küzde, és az igazság diadala, bár mennyi armány, bár mennyi istentelenség daczára is bizonyos.

Frankhon szabad lelke, mint menykővet hordozó sas a világ éltető nappal úgy néze szemben az isteni fénytől ihletett világossággal, és ezt követé egy kemény önmegegzés, mi egy hűtelen király örök száműzését voná magával — és lett a hon szabad, lett a nép akarata törvény, mi szent vala, mert erőszak nem tolá nyakára, — és lett a hon üdvösség hazája, mint azon föld, mely egy nép imádott emberét a nagy Vassinghton fogadá rideg keblébe.

Bécs megragadá az alkalmat, 's szolgasága zsarnokait egy lökessel kiszorítá uralkodója köréből, tett mezejére lépe fel, mi egykor idves eredménnyel kecsgettete.

Magyarország úgy álla meg ez eszme előtt mint egykor ősatyjai a hadak istene oltárai zsámolyánál, 's mint imáda azt harcias élete előnapjaiban, úgy hajla meg ez előtt a civilizatio terén — mint ifjú régőhajtott jegyessét, olly hő érzellemmel szorítá a nemzet minden polgári fokozaton álló fia a szabadság eszméjét keblére, a kebel erre feldobogott, 's a mennyi kebel-dobbanás, mind annyi istenhez bocsátott ima vala, melyben nála népszabadságért esengett.

Magyarország törvényes terén kezdé nagy munkájához — mit a közvélemény dörgő szava kimonda, azt akará a törvényhozó test, még pedig szabadon —, ez akarat vala királya lelkébe oltva, 's így születék törvény, mely nem vala romlott attyának elfajzottabb gyermeke, hanem vala erős, mint szikla-vár, és vala isten szava.

E' törvény egy csapással életfáját vágá le minden szolgásgának, az aristocratismus gögjét erős kézekkel fojtá meg, a nemzet életében nem idegen, de egy 300 éves nyomás alatt minden élet erőitől kiszajtolta nemzeti önállóságát visszahelyezte, teremté a' honnak minden nemzet és vallás, úgy polgári állapot különbsége nélkül csupán fiaikat.

Igy köszönté Magyarország népe és törvényhozó testülete erkölcsi kifejlődése e' legszebb polczán Europa minden népeit az addig osztrák provinciának tartott, 's valamint kormányza zsarnoki kezei, úgy ön hálátlan gyermekeinek erre munkálása által háttérbe szoritott hon, szét tolá az ötlet e' világ előtt fedező kárpitot, sokak arczáról levoná az alképet, önismeretre jutott, és küzde magának a' népek családi életében olly helyet, hol ha isten tovább is véle élni fog, élni mint nagy, élni mint dicső!

E' hon megemertető jogait királyával, 's azon hitben, hogy annak szava szentnek marad, békés napokat reményile — hitt a' királyi szónak, 's e' hitben munkálá a' nemzet-egységet.

De a' király hűtlen vala megszégé hittel pecsételt szavát — megszégé az általa szentesített törvényt, lábbal tapodá a' népek jogait — miket illetnie nem vala szabad.

Népet nép ellen kelte, keble elfásult, 's e' túlságos állásában vérbe mártá kezét, alkotmányt kívánt megdönteni, nemzetet akart kiirtani, hűtlensége illy nyilvános kimutatásán, hazafi véren, és egy virágzó hon romjain kívánta felelősségét megalapítani.

Érzé, hogy a' humanitás talpkövére tett hatalomra, felsőbbbségre méltatlan.

Mind ennyi vétek, mind ennyi kitérés a' király és családja ténye vala, bünt bűnre halmoza, 's mind ezeket tetéző azzal: hogy a' népszabadságát épen maga a' nép által kíváná letipratni — nyers erőnél keresé az értelmi erő megtámadása eszközét, — honaruló béres szolgák által titkosan éleszté a' pártütés tüzet, büntársait szétküldé a' hon legtávolabbi vidékeire, és akkor, midőn egy nemzet nyilvánosság és becsület útján munkált a' szabadságért, áldozta fel annak egy része ön javait, a' király alattomos intézkedések által törekedett megvetni az absolutismus talpkövé.

Azon ígéretek, mikkel a' királyi ház czinkosai a' király nevében kecsgettetének, és amitának, azon alattomoson terjesztett eszme, mintha a' magyar nemzetnek egy nagy Magyarország folállítási céljával kapcsolatban lenne a' szász nemzetiség megölése, igen élesen tapinták a' szász nemzet üterét, 's ehez járulva a' szász aristocratának felsőbbbségi jogaitól nehezen válása, nem csoda, ha az ezek által megvakított, és armány által félrevezettet szász nemzet részesévé lett a' bűnek, mi a' nép szabadság ellenében elkövetett, nem csoda, ha át nem látta az armányos czélt, mely minden esetre is a' szász nemzet vég pusztulására volt intézve.

Azonban most, midőn látja, hogy a' magyar nemzet vérrel szerzett hazája földén az igazság diadalát saját vérevel kivitva, 's annyi elkövetett ellenséges kitérés, boszantások daczára is győzelme szebb napjaiban is ellenségeshez nemes, 's midőn látja, hogy a' magyar nemzet törekvése nem a' más nemzetiségek szét tiprása, hanem azoknak épen méltánylása, midőn világos lelkében az: hogy a' magyar nemzet elleni bujtogatások armány és árulás szüleményei voltak, midőn érti, mikép a' királyi ház tagjai és béreltjei által vak eszközül használtatott fel a' magyar nemzet ellen, hisszük rokon értelemben lesz e' szék érzetével, kezét nyujt az ügyért küzdő magyar nemzetnek, 's hozzánk hasonló móddal a' béke olaj ágát rakja az emberi jogok megeméréséig felemelkedett nemzet oltárára, 's példának követni fogja abban, hogy azon kapocs, mit századok lefolyása erőssé edzett, de az armány épen ezen erőtlő félelmében szét reszpeteni kívánt, szorosabban vonja érdekeinket a' magyaréhoz.

Ugy látjuk a' bünt büntető ég a' királyi ház bűnös merényeit nem hagyá büntetlen, mert a' helyett, hogy armánykodásai után kívánt czélját érte volna, a' képviselőház által megfosztatott, a' nép és nemzet kebeléből — mint ezt érdemlé — számkivetetett.

Mit tehetnénk mi, érezve általa lett félrevezettetésünket, mást mint örvendeni e' lépésnek, 's ragadni azon alkalmat, mely egy háladatlan 's hűtelen dynastiához tartozott eskütől teljesen felment, mit tehetnénk mást, mint teljes örömmel simulni a' magyar nemzet nemes keblére, hódolatunkat bemutatni, 's fogadni isten 's ember előtt egyaránt, hogy mi, a' trón vesztett, 's hit-

szegés vótkével magát bó mocskolt Habsburg Lotharingiai házat ön keblünkől örökre száműzzük, sem tettel, sem akarattal, sem titkosan, sem nyilván nem segítjük, részünkől is trón vesztettnek nyilváníttuk, Magyarország alkotmányához örökhívek leszünk, és valamint az alkotmány, úgy a' képviselőház és ország kormánya előtt hódolatunkat ezennel bemutatjuk.

Melly fogadás tételünk hogy ne csak pusztá szavakban légyen, hanem tettel is nyilvanítsuk lelkünk érzetét, ezennel ígérjük, hogy a' szabadság 's Magyarország függetlensége megőltalmazására e' szék kebeléből adandó ujonczokat e' szék saját erején elfogja e' kiállításakor ruha neműekkel látni, a' mennyiben ezt a' szükséges anyagok megszerezhetése engedi.

Fogadja a' nagy Magyarhon bűnös gyermekeinek e' megterését kész örömmel, vegye e' szék minden fajú lakossait a' magyar alkotmány védszárnyai alá, mert ha körülmények igénylik mi nem késünk megmutatni, hogy e' fogadástételünk nem csak pusztá szó.

És midőn e' pillanatban hódolatunkat teljes készséggel a' magyar honnak bemutatjuk, önhöz is néhány szavunk van tisztelt kormányzó elnök ur.

Valamint a' nagyságra emelkedett magyar hon önnek köszönheti, hogy magát Europa jelentékenységgel bíró nemzeti közé, mint szabad ország, sorozhatja, úgy mi is önnek köszönhetjük, hogy eltérésünk utáról az igazság megemérésére vezetett, fogadja ön hálánkat, 's hódoló tiszteletünket. Bizalom kifejezése ez, mit önnek ezennel megszavazunk, vegyen elnök ur minket törvény korlátai közti óltalma alá, a' mi egyszerű és minden ohajtásunk: tartsa meg isten önnek lelki és testi erejét, hogy a' mint ezt a' honnak feláldozni nem kétkedett, úgy áldozata kívánt sükert nyerjen, 's az ön meggyőződés szent jutalma mellett legyen egy hon minden népeinek hájlja 's méltánylása tetteinek babér koszorúja, közvellen kérésünk önhöz: juttassa e' hódolatunkat a' magyar kormányt egy a' törvényesen egyben gyűlt főrendek és képviselők tudomására.

Áldja meg isten a' magyar hazát és magyar alkotmányt, virágoztassa év ezredeken keresztül, legyen nemzeti ünnep a' hon történetében a' szabadság kimondásának nagy napja, legyen minden igaz honfi kebelnek azon szent ohajtása, hogy béke 's egymásközti egyetértés lelke lebegje át a' magyar haza minden fajú lakóit; mert illy úton kifejtendő erővel minden vésznek bizton ellenébe állhat, 's e' közremunkálás eszközölheti azt: hogy az idvesség honába mentől előbb békés napokon át élvezhesse a' magyar hon nagyságban és dicsőségben új születése magasztos örömeit. Szászváros april 30. 1849. Bruz Ferencz, m. k. h. királybíró. Keserü Sándor, főjegyző (p. h.) 5784 | k.

Szék es-Fejérvár máj. 1-én. Az osztrák sereg szabadságölő járma minket 4 hónapig tartván lenyűgözve, szabaddulási bizalmunkat az örökké való isten igazságosságában helyeztük, és magyar seregünknek, melyben majd minden családnak vérei harcolnak, vitézségéből 's a' képviselő háznak önben kormányzó ur központosított tántorithatlan hazafiságából reménylünk.

És a' megújult tavasszal felvirult reánk is az öröm nap, hogy a' hitszegő ellenségnek városunkból gyáva megszökésének néhány napja után ismét nemzeti kormányunk magyar rendeletét hirdethetjük közgyűlésünkben.

A' magyar nemzet függetlenségi nyilatkozata, — melyet kormányzó urnak f. évi martius 20-ról Debreczenben 5907. | e. sz. alatt kelt rendeletével vettünk, nemcsak közgyűlésünk minden egyes tagjának, hanem az egész városunk népségének egyetemes régi szívóhajtása, azt városunk nem csak elfogadja, hanem kész lelki és testi erejének vég megfeszítéséig fenntartani.

Az uralkodóház századok óta sérelemre sérelmet okozott példátlan hűségű nemzetünknek, és a' magyar kegyeletét, miután békés és a' legszebb kifejlődésnek indult hazánkat a' nem háborított rendnek helyre állítása ürügye alatt lángba és vérbe borította, még a' f. évi martius 4- és 6-ki manifestumaiban azborította, hogy magának egyedül és kizárólag a' historiai jogot fentartva, az ország historiai jogát vakmerően eltörölni kívánta.

Üdvözljük a' képviselőháznak f. évi april 14-kén hozott nemzetünk függetlenségi határozatát és szívünk-lelkünkől osztjuk azon mindnyájunk közóhajtatásának érvényesítését, hogy ont országunk kormányzójává kinevezte.

Nehéz feladat van előttünk, de bizunk ügyünk igazsága

és ön erélyessége, családozói fiaink vitézsége és a nemzet áldozat készségében, — e tényezőkkel függetlenségünket a világ ellen állandóan kifogjuk vivni, — és e' czóira rendelkezzen önvagyonunkkal és vértünkkel.

Az ég áldása legyen önnek hazafi! nemzeti szent működésén.

Éljen! —

Székesfehérvár város közönsége, Hadhalmy Pál s. k. polgármester. — König József s. k. bíró. — Baur György s. k. — Niczki János s. k. tanácsnokok Ferenczy kapitány, több tanácsnokok 's képviselők.

H. 1375.

Igazítás.

E' lapok 101. számában 1319 | Hszám alatt közzétett rendelkezésben ezen szavak, a' szokásos 3. p. cent levonása mellett, következésképp igazítottak ki: a' szokásos 3 0' levonása mellett.

NEM HIVATALOS RÉSZ.

Pest bombáztatása május 4-kén és 5-kén.

Debreczen, május 11-kén. Nincs a' polgárisodásnak élesb ostora mint a' háboru, mely az indulatokat vad meztelenségökben állítja szemközt egymással, a' társasági convenientia fékeit szétszaggatja, főkérbácsolja az ember keblében szunnyadó állatiaságot, 's gunyacsajjal gázol keresztül mindenben, mit családi, baráti vagy polgári viszonyainknak szentnek, tiszteletré méltónak tartunk.

A' háboru — mint a' dögvész és éhhalál — vétkest és ártatlant egyaránt sújt; lerombolja egy a' fertelmek büntényeit mint az ártatlanság imaházait, 's vad lángjában épen úgy elhalnak az istentelenek káromlásai, mint az istenhez fohász kodók áhitatos sobajlásai.

'S mert a' háboru, a' népek ezen istenítélete, oly súlyos ostora az emberiség és polgárisodásnak, a' fölvilágosultabb népek a' társasági moral érdekében szükségesnek tartották, bizonyos szabályokat állapítani meg, melyek a' népek jogának oltalma alá helyeztetvén, ha nem képesek is utját állani a' rombolásnak legalább megmentsék az erkölcsiség tekintélyét, és a' hadviséletet bizonyos korlátok közé szorítván, eszközöljék azt, hogy a' felbőszült szenvedélyek csak egymást sújtsák, egymást irtásuk de illetlenül hagyják azon erkölcsi szabályokat, mik nélkül egy hadjárat az egész világot egy nagy sirhalomná tehetné.

És így a' hadviséletnek is van bizonyos convenientiája, vannak a' népek joga által megállapított törvényei, melyeket megvetni annyit tesz, mint a' Panditák osztályába aljasulni, kik harezot izenven az emberiségnek és a' társaság minden kapcsolatainak, viszont az egész társaságot és annak legélesb fegyvereit idézik föl maguk ellen, törvénykivülieknek bélyegzik magukat, 's még az emberiség tekintetét sem vehetik igénybe maguk iránt: mert ők lábbal tapodták a' társaságot, eldobták maguktól a' törvényt, arczult csapták az emberiséget, 's fenevadakká lettek, melyektől megszabadítani a' föld békes lakóit, úgy az önvédelem szent joga mint a' civilisatio törvénye egyaránt javasolja.

Austria és az osztrák vezérek egy része ezen sorba tartozik.

Austria köztudatul soha sem volt igen kényes a' nentelen eszközök választásában akár békében akár háboruban, 's a' rastiadi követgyilkolástól kezdve Pest bombáztatásig csak gyalázatos eszközökhöz tudott nyulni, arczpirulás nélkül szállva szembe az élő és utókor ítélletével.

E' tekintetben Austria egyes egyedül áll az egész történelmében, 's meg kell vallani, hogy embereket is mindig tudott találni vagy nevelni magának, kik bámulatosan fölfogták azon politika természetét, mellyel a' humanus osztrák kormány háromszáz év óta szeretteli népeinek és az európai közvéleménynek imponált.

De a' magyar szabadságháboruban Austria meghaladta önmagát, 's mit eddig az erkölcsérzet az emberiség becsületét lehetetlennek tartott, azt Austria és pártatlan tapintattal választott vezérei életnagyságban mutatták föl.

A' fehér lobogó az egész polgárisult világ fogalma szerint a' béke jelképe; 's minden ember utálattal fordul el attól, ki e' jelképet vérrrel vagy hitszegéssel bemocskolni nem áttalaná.

Az osztrákokat e' jelképhez semmi kegyelet nem köti. Ők fehér lobogókkal, tárt karokkal békét intenek a' gyanutlan keblű magyar vitéznek; 's ha ez természetes jószívűségétől elkápatva lehajtott fegyverrel siet elfogadni az elébe nyújtott békekezet, baráti csók helyett ágyúk, kartácsok és puskák gyilkoló tüzevel fogadtatik, 's halál vagy legkedvezőbb esetben fogság várja őt.

A' parlamentair személye még a' legbárdolatlanabb népekénél is szentnek tartatik. E' törvényt azonban Austria hadi codexre nem ismeri.

A' békés lakosság, főleg ha fegyver nincs kezében, mindenütt neutrálisnak tekintetik; pedig a' neutralitas olyan mint hajdanában az istenek templomainak külsőbe, mellyen ha a' büns állépett, mentve volt minden üldözéstől. Austria előtt a' békés lakosságot nem szükség neutrálisnak tartani, mert általában nem ismeri a' neutralitást.

A' harczoló felek rendszerint csak azokat bántják, kik fegyveres kézzel ellenök szegülnek, vagy kik által megtámadtatnak. Az osztrákok különbség nélkül rombolnak, gyújtogatnak, gyilkolnak mindent, mit utjokban találnak; nyomukon mindenütt halál és pusztulás jár. Ilyen az austriai hadviselő Magyarországon.

Pest városa május 4-én először bombáztatott.

Hentzi tábornok, a' körmönfont áruló, ki sirját alkalmasint Budán lelendi, azon ürügyet használá, hogy Buda várára az első lövések Pestről tétettek.

Én e' napnak véletlenül tanuja valék. Az első áldozatok (egy nőszemély a' Dunapartól és két ember az angol királynéhoz czimezett vendéglőből) délután mintegy két óraker vitettek el ablakom alatt a' kis hidutzán a' kórházba. Szemtelen hazudság, hogy csak egy lövés is történt volna Pestről Budára.

Tény az, hogy mikor huszáraink csendesen lépdelve a' háromszíni lobogót a' Gellérre föltűték, és a' sashegyről 's vízi városból az első támadások történtek az ellenséges rablók erősítvényeire, a' dunaparra kihívult pesti nép az olly rég keserűen nélkülözött tricolorot, és a' mieink lövéseit mindannyiszor leirhatlan lelkesedéssel megéljenzé. E' jelenet böszíté föl annyira Hentzit, hogy a' védtelen 's támadásra természetesen legtávolabbról sem gondoló pesti népet ágyúlövésekkel köszöntené. A' bombázás és gránátzórás azután magától következett.

Welden a' budapesti hatóságoknak kijelenté, mikép csak azon esetre fogná Pestet ágyúztatni, ha az osztrák sereg kitakarodására, 's a' betegek és sérültek biztosítására elegendő idő nem engedtetnék; 's május 4-kén Hentzi a' védezközök és helyőrség nélküli várost még is bombáztatta.

A' dolog egyébiránt egyre megyen ki; mert Pest ágyúztatása el volt határozva, még mielőtt a' büszke tricolor a' Gellért hegyormán lobogott, mielőtt az első magyar ágyú a' budai hegyekről megdördült. E' vandalismus olly éhes vadaknak, mint Austria és becsületfelejtett véreibe, nélkülözhetlen életszükség.

Európa kétségkívül itélni fog ezen eljárás fölött, mellyet commentálni a' józan ész, és az erkölcsiség megbecstelenítésének tartanók.

Csak egyet jegyzünk meg.

Pest városa e' vészes napokban kétségkívül roppant károkat szenved. De ismerjük a' lakosság hazafiai hangulatát; ezen előreláthatott csapás nem fogja csökkenteni ama szent tüzet, mellyet keblében a' hazának megőrzött.

'S a' haza méltányolni fogja e' haszafiságot; és Pest, mint phoenix, ifjultán támadand föl hamvaiból.

De a' budai vár sorsa is meg van pecsételve.

'S ha majd a' vár bástyáiról a' nemzeti háromszín hirdeti szent ügyünk diadalát, akkor jó lesz megemlékezni, kikkel van dolgnak.

NEMZETI GYÜLÉS.

58-dik ülés a' felsőházban május 11-én déli 12 ór.

Elnök: Perényi Zsigmond.

Elnök: Az utóbbi ülés jegyzőkönyve fog hitelesítés végett felolvastatni.

B. Majthényi jegyző olvassa a' jegyzőkönyvet, melly észrevétel nélkül helyben hagyott.

Elnök: A' t. felsőháznak két tagja nyújtott be folyamodást, méltóztassanak meghallgatni.

B. Majthényi jegyző olvassa gr. Károlyi Ede levelét, 's az ehhez mellékelte orvosi bizonyítványt, mellyből kitetszik, hogy betegsége miatt nem jelenhet meg Debreczenben.

Elnök: Az előadott körülményeket bizonyára méltányolni fogja a' t. felsőház, 's megnyugszik gr. Károlyi Ede elmaradásában.

Id. gr. Eszterházy Mihály: Tudva van a' t. felsőház tagjai előtt, hogy gr. Károlyi Ede a' haza szolgálatában fáradozott, 's bizonyosan jelen volna, ha felülmulhatlan akadályok nem gátolnák: azért úgy hiszem meg kell adnunk részére az elmaradhatási engedelmet. (Helyes.)

Elnök: Tehát a' t. felsőház megadja az engedelmet? (Meg.)

B. Majthényi jegyző olvassa a' báró Orczy László egészségletlen állapotáról szóló orvosi bizonyítványt.

Elnök: A' felolvasott bizonyítványból kitetszik, mikép b. Orczy László is olly súlyos betegségben szenved, hogy meg nem jelenhetik, 's kik ismerik, erről bizonyoságot is tehetnek: ugyanazért azt tartom, a' t. felsőház tőle sem fogja megtagadni az engedelmet. (Az engedelem megadatik.) Vannak még több igazolási levelek, ezeket úgy hiszem, egyszerűen az igazoló választmányhoz kell utasítani. (Helyes.) Most egyéb teendők nem lévén, az ülés eloszlik. — Eloszlott délután fél egykor.

B E L F Ö L D.

Budapest, maj. 6. Az ágyúk reggel óta folyton dörögnek, Pestre azonban csak ollykoroltyok vetődik egyegy bomba. Éji 11 óraker. A' délután és alkonyat valamivel nyugalmasabb volt, az ágyúk sokszor óra hosszat hallgattak.

7-kén reggel öt óraker. Az éjen át az ágyuzás több ízben félbenszakadt. Délelőtt csak egyes lövések voltak hallhatók, Pestre egy sem irányoztatott, különösen a' Gellért lövetett.

Éji 11 óraker. A' csendesebb éj után sűrű ágyuzás következett esti 6 óra felé, melly azonban későbbben egészen elhallgatott.

8-kán reggeli öt óraker. Az éj, egyes lövéseket kivéve, csendesen folyt le.

A' várból kibocsátott munkások beszélik, hogy ott a' sebesültek száma igen nagy, 's a' víz fogyni kezd.

A' liget és Új-Pest menedékkül szolgál a' skorongatott lakosságnak; az ott csekély számban levő szállások az első menekvők által lefoglaltatván, a' későbbben tömegekben tuduló sokaság a' szabad ég alatt ütött tanyát. A' kényelemhez szokott nép hangulata mind a' mellett is a' leghazafiasabb.

Vasárnap este 35 ágyú szállított vaspályán Palotára, mellyek Új-Pestnél a' túlpartra vitettek át, üdvözlendők Mátyás palotájának hivatalos vendégeit.

Budáról jött huszárok beszélik — mint a' „Pesti Hirlap“ írja — hogy az igralmas rend épületében vagy 500 horvát katonára bujt el, háthán támadandók meg a' majd ostromló magyarokat. Szerencsére azonban a' gaz rablók elárultattak 's huszáraink által egypár százán felkoncoltattak. A' horvátok segélyére küldött bombák az épületet is felgyújtották.

Miskey volt pestmegyei főszolgabíró 's újabban Windischgraezféle újonczállítási cs. k. biztos Buda felé nyomuló seregünk által elfogatván, Kovácsiban, a' tábori véstörvény-szék ítélte szerint agyonlötvetett.

Bácsból, maj. 6-án. Mult éjjel jöttek a' tudósítások, mellyek szerint Jellachich Baranyában, különösen Mohácsra 60—70 emberrel erősen készített a' hidat, mellyen Batina, és Bezdán közt Bácskába berontva a' rabló rácz pajtasokkal együtt kirabolja helységeinket. A' sok dereglyét, 's csónakokat Tolna vidékéről e' végre szállítatá le valószínűleg. Erős feladat! — Elvárjuk. — Dicsőséges hadjáratának papsapkája itt vár reá.

A' honárulók javainak összeírása, és elkobzására a' 15 szolgabírói kerületébe választmányok vannak már kormánybiztosilag kiküldve; ezen alválasztmányok állnak egy elnökből, 's a' járásbeli szolgabíró, és esküthöl; — a' központi választmány, mellyhez az alválasztmányok eljárásokról jelentéseiket beküldik, 's melly az egész ügyet kezeli, intézi, arra felügyel, Szabadkán székelend; 's ennek elnöke Karácsony Lipót másod alispán, Ferenczy János csákovai alapítványi, Latinovics Vincze bécsi álladalmi ügyvéd, 's Vizsy Károly volt tiszai kor. kerületi jegyző, egyszersmind mint választmányi jegyző. Szabadka városra nézve elnök Markulin Simon, Zomborra Sztrilics Tibiás, és Ujvidékre Faragó Antal kormánybiztos. A' választmányok teendői egy részökre kiadott utasításban foglaltatnak; van mellyé csatolva egy minta is, melly szerint minden összeírásnak történni kell.

Bácsból, maj. 6. Épen most érkeznek számos nemzetőrök Bajáról, 's előadják, a' Jellachich bandája hogy támadta meg Szeremlét és Baját, mint akarta e' jeles magyar hős szellemü várost felégetni, 's kirabolni, hanem milly pompásan lözött le a' szemtelen csapat.

Sajnálkozva nézték ugyan is mult napokban a' bajaiak, milly kényelmesen sétálgatnak el előttök a' rongy népet czipelő gőzösek, 's valahányszor gőzöst venének észre, tartva attól, nehogy az éhes csoport falánkságának a' szorgalmas nép vagyona martalékul essék, a' városban mindig riadó vereték, 's a' Sugóvíz partján kiállított mozsarak hirdetéik: hogy talpra magyar. — Ez nem tetszett a' költőködő madaraknak, 's feltették magukban, hogy ezért majd meglakoltatják a' bajaiakat.

Ma reggeli 3 óra táján tehát egy gőzösré, 's ezzel vonatott négy hajóra kerekedve a' Fa-Peti-féle argonauták mintegy 600-an, köztök egy század vasas, egy század dsidás lovaság, Szeremle alá jöttek; 's embereik, persze rácz kémeik által értesítetvén, mikép a' rév táján egy kocsmában néhány gránátos szokott előőrségen lenni, ezeket elfogadók a' hajóból kimászván, a' házat körül vették, de miután egy lélek sem volt benne, mintegy 200-ra való csapatot kiszállítának a' szárazra, hogy Szeremle felé száguldozva, a' vidéket fellármázzák, hogy így a' bajai erő e' tájra kicsalvatván, ez alatt Baját meglephessék, és kirabolhassák. — Ugy mondják, e' kirándulást bizonyos, a' ráczok uralma idejében Baján téparancsnokoskodott, de már azelőtt is ott lakott Kosztics nevű tul a' Dunára szokott nyugalmazott százados vezérel.

Ugy is lön; — a' fraterék, — vadászokkal vegyest vonultak a' falu felé, de itt fegyveres előőrökre akadtak; ezek t. i. tegnap este Fogtűről 6 fontos ágyúk kíséretében Szeremlére vonult Bertalan csapatjabeli vitézek voltak. — Azonnal lármá lön, puskalövések válták fel egymást, mire a' 6—700ra menő sereg talpra kell, a' nép iszonyu zajt üt; 's ekkor vették észre a' szemtelen rablók minő kelezésbe jutottak; hirtelen a' hajó felé futásnak eredtek, a' mieink utánok; egy vadász eldobta fegyverét, ruháját, 's a' mi embereinkhez: „Éljen Kossuth! kiáltással visszatért; bécsi fi, Szabadkára hozott; ez beszélik, hogy a' hajón levő sereg embereink által ütött zajtól annyira megrémültek, hogy azt sem tudták, merre forduljanak. Mindamellott gondolván, hogy Baja üres, a' Dunán felfelé ide tartottak; de bezeg a' kiszálló hely felé közelítvén, a' magtár mellett felállítva volt 18 fontossal üdvözöltettek; ekkor még keservebb jajtátás hallatszott a' hajókon; egymást érte az ágyubömbölése, a' hajó felé tartott, 's egyik lövés a' kerekét, másik a' kémények egyikét úgy találta, hogy a' hajó megfordult; alig alig birt lassatván felvászorogni az új ásás felé, hol elbujt embereink egyike, bizonyos Juhász nevű a' kormányost lötte le némelylek állítása szerint. — Több egy ágyunknál nem is dolgozott, pedig volt több is e' helyütt. Minő egyéb sértése lön a' hajónak nem tudhatjuk.

Ezt mind nem gondolák a' gaz ficzkók, hogy illy fogadtásban részesülndnek; nem volt ám idejük még a' kémekek sem hírül vinni, mi van Baján; mert mindezen pompás szerek csak tegnap érkeztek Bajára, egy része épen esti 9 óraker, tehát a' tisztelgés igen igen meglepő volt a' monsieuroknak. — Majd nem kalandoznak ő kelmek többé olly kevélyen szöke Dunánkon. — Néhány ezer ember kősen állt a' csatára; a' bajaiak végtelen lelkesedettek 's elszántak.

Asbóth
A
szitteli
ideje a'
P
kás ker
tek óri
és gaz
gyelme
A
volt rá
Titel!
Titel ál
várád,
mit nye
gyar he
U
E
Becke
kozánk
H
marjaba
lesz, m
H
kell má
pókat.
E
polgári
ezen va
pét. Al
miseri
Magyar
sorába
ra buza
vasárna
sunk ne
bak kiva
mondot
végzés
merete
dozato
's a' le
zeiőrsé
pok, 's
bad ég
to:ban
bajoló
raczkol
rencz t
deté sz
behang
nál meg
gyar ne
lelkes
sekor k
nagy te
ott tán
csin- é
mondha
szerete
tük, 's
tott, so
örömr
mondha
hóban
gozás
hagyni
hó köz
Most m
hönge,
széd he
F
nem tö
vári vé
rendbe
a' csat
bornag
az elier
golt, 's
A' kijöt
ben áld
tént vo
gúnka
nalaba
telve 's
egész s
hétkor
kelt. —
Az elle
dsidást
*) Itt t
to
**) Ell

Ma Szegszárd felé Baján rettenetes ágyúzás hallatszott; Asbóth, és hihetőleg Aulich üzik a' zarnok csordáit. *) Az elfogott vadász állításaként a' hid, mely Mohácson készítették, aligha nem a' Drávára van szánya. — Valljon lesz-e' ideje a' gonosz csordának rajta átszaladhatni.

Perczel seregei ma ujra több oldalról benyomult a' csajkás kerületbe; nem lesz most már párton; — ama vidékről jöttek óriási füstfelhőket látának arra felé, Csurog lesz, a' nagy, és gazdag csajkás helység, melynek Perczel már egyszer kegyelmet adott.

A' római sáncokban már vagy két nap óta megint nem volt rácz; Titel felé vonultak. — Manó, Thekel, Pharesz neked Titel! — Bácsmegeyének egyik nevezetes helye ott majd, hol Titel áll. — Minő fontos egy hely ez, ismerni kell ezt. — Pétervárad, és Titel közel egymáshoz! — Majd megismeri a' magyar: mit nyert itt, ha a' csajkás kerület mostani helyén vagy 12 magyar hely, 's néhány zászlóalj lesz.

Ujvidék, Pétervárad most csendes.

E' napokban Perczel tábornok seregének egy részével Beeskereken szállásolt. Egy igen vidám táncvizigalomban találkoznak vitélceink Beeskerek szépeivel. Ez csak regényes.

Három harang ismét érkezett Sz. Tamásról; a' minap hamarában le nem lehetett venni. Egyik aligha nem a' halasiaké lesz, melyet a' rabló ráczok 1704—8 táján raboltak el Halasról.

Holnap bizottmányi ülésünk lesz. A' zöld asztal körül is kell már forgódnunk, hogy el ne felejtjük a' régi dicső tempókat. —

Eger, május 1-sőjén. Tavaszhoz utolsó vasárnap nálunk polgári tekintetben is méltólag viselő jubilate címét: ugyanis ezen vasárnapon ültük meg nemzeti függetlenségünk dicső napját. Alig értesülünk a' nemzetgyűlésnek üdvözölő végzéséről, miszerint a' hitszegő osztrákház trónvesztésének nyilvánítására, Magyarország, részeivel egyetemben a' független álladalmak sorába van iktatva, a' nemes érzelmű keblek a' gyszerű t e d e u m -ra buzdulván, azonnal Eger városa tanácsa elhatározá legközelebbi vasárnapra ünnepélyt rendezni, 's különösen Csiky Sándor városunk nemzeti képviselőjének indítványára, egyszersmind számosak kivánására, mi közakarattá vált, ünnepélyes hálaáldozat lón a' mondott napra kitűzve; mely rendelettel megyei bizottmányunk végzése is találkozott. Lévy Sándor káptalani nagy prépost ismeretes szepőlőten hazafisága szerint örömet hajlott a' hálaáldozatot a' népek istenének bemutatni; mihez képest a' káptalan 's a' lelkes egri lakosság jelenlétében, különösen a' városi nemzetőrség, megyei guerilla-csapat 's polgári és hadi tiszték, papok, 's zánini-ezredbeli zenekar tisztelgése közben, künn a' szabad ég alatt a' székes főtemplom csarnoka előtt emelt csinos sátorban áldoztak. Áldozat közben az említett zenekar, mondhatni, bájos szeráf zengedéssel emelé a' lelkeket, 's több ízben tarackok durrogának. Majd a' miseáldozat végeztével Magyar Ferenc tanár a' templom alsó grádicsai közt emelt szószékből hirdeté szokott ékesszólásával az isteni törvényekkel igen is egybehangzó nemzeti szabadság eszméit, 's beszéde első szakaszánál megállva, városi jegyző által a' nemzetgyűléstől kiadott magyar nemzeti függetlenségi nyilatkozata hirdettetett ki; mi közlekedéssel, 's különösen az ország kormányzóelnöke említésekor kitörő harsány öljenezéssel fogadtatt. Majd a' casino nagy teremében fényes lakoma rendeztetett, este pedig ugyanott táncvizigalomb alkúlt, mely habár hamarjában keletkezett, csin- és diszre néve sok farsangi mulatsággal fölért. Ezalatt mondhatni egy új kedvességű napra virradt az egri közönség: szeretett lelkészünk Sisvay Márton, kinek életét annyira féltettük, 's ki a' kassai ütközetkor az egri vadász csapatból elfogott, sok szenvedései után budai fogságából kibocsátatva, közörműnkre, jó egészségben haza érkezett. Nyáját azonban, mondhatni, foytatkozott számban találta, miután a' cholera mult hóban nálunk annyira pusztított, mikép, nehogy a' sűrű harangozás e' miatt nagyobb rémulést okozzon, azzal is föl kelle hagyni. Magálól, a' tábori kórodává alakított lyeumból mult hó közepeig könnyen százhuszra tehető halott vitetett temetőbe. Most már a' pusztító járvány, mely eddig a' város szívében dúl-höng, a' kül várost látogatta meg, 's már tudunkra egyik szomszéd helységben is elterjedt.

Freudorf, május 3-án. **) Mai napig semmi nevezetes nem történt táborunkban, délután azonban 3 órakor a' temesvári várörizet barlangját elhagyva a' Józsefváros előtt csatarendben felállva seregünk bátorságát próbára tenni akarta, 's a' csatát iszonyu távoliságról ágyulövésekkel elkezdette. — Tábornagyunk, ki ez időben épen a' Józsefvárosban vizsgálatot tartott az ellenség előcsapatját meglátva, azonnal seregéhez visszalovagolt, 's csatarendben felállítva a' harcot elfogadni készen állott. A' kijött várörizet tovább másfél óránál tüzelt ágyuival csatarendben álló seregünkre, a' nélkül, hogy részünkről csak egy lövés történt volna. Midőn azonban az ellenség, ezen nyugottságát seregünkhöz használni akarva előnyomult, 's a' mi ágyunk lövési vonalába érkezett, altábornagyunk ágyuival egy oldalmozdulatot tette 's rájuk tüzelte, alig lőtt tüzéségünk tized, azonnal az egész sereg hátat fordított 's a' várba ismét beszaladt. Este fél hétkor már egész seregünk ismét a' szabadég alatt nyugalomra kelet. — Részünkről két sebesült 's egy ló vesztessé van. — Az ellenség, mint a' józsefvárosi lakosok mondják 5 tüzért, két dísást 's 2 ágyús lovat vesztett.

*) Itt tévedésnek kell lenni; mert Aulich május 6-kán Promontor és Tétény közt táborozott. — Szerk.

**) Elkésett. — Szerk.

Erdélyből. — Károlyvár környékéről annyit tudunk, hogy e' várat körül vett seregeink megunták a' télen ácsorgást, 's a' császáriak híres fészket egész erővel fogják bombázni, annyival inkább, mivel a' fölséges ur zsoldosai éhezni kezdvén odabent, közelebről lövöldözni kezdtek táborunkra, hogy ha köztök valamikép zavart csinálhatnának, 's a' várbelieknek az alatt alkalom nyílnék élelmi szerekért kilopózniok. Mi azonban eddigelé nem igen sikerült nekik, mert katonáinktól észrevételve, mind annyiszor visszavonultak, mivel síkon találkozni a' mieinkkel épen nem akarnak.

Déva váráról a' „S. Bote“ után mondjuk, hogy a' benne levő 200 főnyi osztrák had annyira meg van szorítva viz dolgában, miszerint a' felfogott és összegyűjtögetett eső vizet kénytelenek inni. A' várnak egyebiránt védelmi tekintetben szerencsés helyzete van, mert egy magas meredek sziklaesúcon fekszik, 's a' hozzá férés bajos. Így történt, hogy a' bent levők, háromszori felszólításra sem adták föl magokat, 's azon seregrész is, mely egy átalelleni hegyet foglalva el, lövöldöz a' várat, sikerrellenül ostromolta azt; míg a' várbeliek a' roppant magasságnál fogva az egész környéken uralkodnak, 's valahányszor nekik úgy tetszik, lövöldöznek a' békes lakosokra; különösen pedig Déva van leginkább kitéve szemtelen rakoncátlanok dásaiknak. Két embert nem hagynak az utcán egymással beszélni a' nélkül, hogy rá ne lőnének. Éjjel a' mely házban világot vesznek észre, golyót bocsátanak reá. Ugy, hogy már tömérdek házat megrongáltak, 's a' lakosság nagyobb része kénytelen volt tova költözni. Ezek is méltó bruderei a' budai várban henczegő Hentzinek.

Szebenből: erősen panaszkodnak, hogy ott és a' környéken nagyon kipusztult a' szarvas marha és igás barom, minél fogva elemzés tekintetében a' husnak nagy szűkében vannak, a' földmivelést illetőleg pedig a' szántást és egyéb harommal járó mezei munkát nem képesek megtenni. A' hadjárat és táborozás sok vidékeket benyolitott ily szomorító körülmények halójába, melyből igen siralmas kilátás lenne a' bizonytalan jövődöbe, ha nem hinnők, hogy kormányunk minden módot meg fog kísérteni, miszerint a' föld népére a' lehető legkevesebb nyomás háruljon e' zivatros viszonyokból, mikbe szegény házánk akarattalán sodortatott.

Erdélyi dolgok. Kévéssel ezelőtt egy ágyuöntő fúró és fölszerelő gyár felállítását terveztetett Erdélyben. Az intézkedés vezérletével Gábor Áron tüzérbíró, az ismeretes székiyhazafi lón megbizva. Eleinte Kolozsváron szándékozott felállítani ezen gyár; e' végett Gábor megkezdé ott az előlépéseket, miután egy kisebbzerű hasonló gyárt Kézdi-Vásárhelyen már működésbe hozott.

Három hónapi haszontalan alkudozás után, összeszámítva minden anyagbeszerzésre, 's mestereknek fizetendő díjt, számításának végeredménye az lett, hogy egy üteg ágyú kiállítására Kolozsvárt 11644 forintba kerül, holott ugyan erre Kézdi-Vásárhelyen csak 4000 ft szükséges. Ezért rendelet adottott k az országos biztos által, hogy az anyagok K. Vásárhelyre szállítassanak, mivel az álladalm egyes polgárok tulajdonságát követeléseire nem akarhat 56 ezer fot kidobni, mennyit okvetlenül meggazdálkodhatni, ha a' gyár nem Kolozsvárt, hanem K. Vásárhelyen állítatik föl.

Ormai Norbert a' honvédvadász ezredek parancsnoka sikeresen folytatja Kolozsváron a' tüzérujncozást, 's a' honvéd vadászujncok számára szükséges fehér ruhaneműek bevásárlására is helyes intézkedéseket tett.

Sepsi Szentgyörgy városa, mint a' „Honvéd“ írja hazánk nagy polgárának Kossuth Lajos kormányzó elnöknek, 's Bem altábornagy, Erdély megmentőjének, a' piaczon legszebb helyt, két egymás szomszédságában álló telket ajándékozott.

Belsőszolnok megyében Alsó Ilosván szép példáját látjuk az áldozatkészségnek és önzéstelen polgári szeretetnek. Nevezet helységéből a' gazdák nagy része harcra ment vinni a' közös szabadságot. Huszonketten maradtak hon; 's a' tavaszi szántás bekövetkeztével, midőn a' távollevők a' hon és szabadság ügyében vinnak, elhatározták a' honmaradt 22 gazda, hogy egyesített erővel megszántsák és bevessék a' távollevők földjeit, 's mivel őket e' nemes tetteről magán levélben nem értesíthetik, a' „Honvédben“ teszik azt közzé, az illetők megnyugtatósa végett. — Kísérje áldás e' derék polgárokat, 's példájok találjon minél több követőkre!

Föl vagyunk szólítva következő cikk közlésére:

ÖNIGAZOLÁS.

Az egy éves magyar szabadság születése napja óta aligha termelt hazánk térein számosabb fűszál, mint a' hány alapatlan rágalmat koholt az önzés, sértett hiúság és alatomosság a' végre, hogy ezen egyetértés mindennekfelett igénylő hon gyermekeit egymással meghasonlítsa.

Pedig az egyesült magyar hazában összesen termő mérges növények aligha okozhatnának biztosabb halált egy-egy magyarnak, mint a' minőt az fog egész országunknak előidézni, ha minden polgártársaink ellen elkiáltott vádnak vakon hitelt adva, a' körülményeket, melyeknek termékeny kebléből azok burjánként kihajtottak, meg nem vizsgálva, a' higgadt és tiszta világot úgy mint az emberileg verő szív követeléseit fel nem használva, elrögtöztött itélettel törünk pácztát a' bevádoltatott felett.

Sok ezer bejártsaim közt, utánam is tört hányt a' korlelkének ezen árnyéka, a' leleményes gyanúsítását.

A' debreczeni „Esti Lapok“ 22-dik számában Egy kedves kis férfit czim alatt egy undorító nagy foltot férczelt polgári jellemre egy jó akaróm, ki örömmel nézte volna, ha az Esti Lapok nevezett számában becsületes napja végkép lement volna.

A' cikk stylja igen pulya.

Mert olly nemzetélet kérdéslén, millyen a' honnak kormányhivatalnokai jellemében rutul megcsalattatása, mit irányomban olvasóival elhitetni működik, egy magamforma, általa is úgy mondott, kis celebritásnak gömbölyü arczával, hasával 'stb kicsinykedésben viczándoztatja éleztjét.

Állításai, mint bebizonnyítandom, kósza hírek után koholt rágalmak.

Rugója ujjal kimutathatólag, sértett önérdék.

Az azonban értem, miként a' közelebb lefolyt 4 hónapi nehez idő után azon ponton áll nemzetem, mellyen komoly feladata olly férfiak ajándékozni meg bizalmával, mint kormányhivatalnokokat, kiknek tiszta jellemükrét még lehelete se homályosithassa be tartósan a' gyanúsítás égető szájának.

A' közvélemény, a' kormány és egyéniségem iránti hármast kötelességnek tartom hát egész terjedelemben elősorolni itt mindazt, mit az idézett cikk nyomán, jelen körülményeink közt, felemlítendőnek vélek.

41 éves életmet tetteit titkolni valamint okom, úgy akartam sem volt soha.

Bátran tárom ezért most is fel keblemet; 's bizom tetteimet a' józan hazafiaknak részrebajlatlan ítéletére.

És minthogy én mást tettem, mint a' mi rólam mondva van: lássuk előbb, mit tettem én; 's aztán azt, mi az idézett cikkben rólam mondatott.

Én Pesten maradtam akkor, midőn a' nemzetgyűlés onnan Debreczenbe jött.

És pesti ostromállapotunk alatt Windischgraetznél voltam e g y s z e r.

Pesten hátramaradásomat legszabatosabb rövidséggel kimentik országos kormány elnökünknek ama szavai: miszerint nem mi ott maradt ministeri hivatalnokok hagytuk el a' kormányt, hanem a' kormány hagyott el minket.

Igen! Mert én sem a' képviselőháznak, sem az országos honvédelmi bizottmánynak semmi határozatát, sem nem láttam, sem — bár utána eleget jártam — nem hallottam, mely leutazásomat rendelte volna.

Hogy a' kormányt Debreczenbe követni szives igyekeztem volt, ezt azzal erősíthetem, miszerint ministeriumunk akkori főnökét Szász Károly státtistitkár urat elindulása előtt egy pár órával kérdeztem: kell-e nekem is jönnöm? nyilvánítván, miszerint én az utra már mindenem rendbeszedtem, 's akármely perczen, ha kívántatik. Kérdésemmre azon feleletet vettem, miszerint státtistikár ur tudja, hogy az országos honvédelmi bizottmányunk és a' képviselőháznak tagjai jönni tartoznak, de semmi olly határozatát nem ismer a' háznak, mely minket ministeri hivatalnokokat is lejóni parancsolna; sőt maga és minden elnöki irományait az itattárba beadván azokat Budán hagyandja; és nem veszi, ily rendelet hiányában, magára a' felelősséget azért, ha mi is leutazunk.

Ezen feleletet követte Csányi László akkori főkörmánybiztos 's jelenleg minister urnak ama körlevele, mellyben az országos honvédelmi bizottmányunk f. évi januar 1-ső napján 3206 számmal jegyzett rendelete szerint, arra szólítottak fel az összes ministerium osztályfőnökei, hogy az érintett rendelet kiadásától számítandó 24 óra alatt a' szükséges, de csak a' legszükségesebb számmal szorított személyzettel, a' vaspályán Szolnokra induljanak.

E' körlevél szavaiból sem következtetvén mást, mint azt, hogy minden osztálynak, minden külön rangu hivatalnokai közül elég egynek Debreczenben jönni, természetesen találtam, hogy miután a' közoktatási osztályból, hová én is tartozom, Pap Endre tanácsos társam, már mint képviselő különben is leindult, én Pesten maradjak. Sőt felgondolva, hogy hivatalos levelezésünk már akkor minden iskolai főigazgatóval rendre megszűnt a' hadjáratok következtében, 's ennőlfogva Debreczenben igen kevés teendő vár, csak egy közoktatási tanácsosra is; továbbá, hogy ide már akkor Erdélyből 's Kassa vidékéről is számosan menekülhettek, kikhez ha még az összes ministerium egész személyzete és minden képviselő, kik tartoztak volna, lekötözönének, élelmet és szállást az elhordozhatlanságig drágítván ezen nem annyi állandó vendég elfogadására számított városban: mind ezekből én, kinek osztályfőnököm nem levén magam tartoztam értelmezni az országos honvédelmi bizottmány idézett rendeletét, teljes meggyőződéssel hittem, hogy épen az által fognék azon rendelet ellen véteni, ha a' legszükségesebb számmal már lejött tanácsos társamon kívül én is leutaznám.

Igy maradtam hátra Pesten, hol 108 napi keserves ostromállapot alatt Debreczenből senkiül sem egy sor irást, sem egy izenetet nem bevén, sem egy Közlönyt vagy placatot — melyeknek terjesztése ott halálos büntetés alatt tiltott — nem olvashatván, annyi alapos ismeretem volt nemzetem sorsáról 's akaratáról szinte a' legutolsó napig, a' mennyivel f. évi januar 6-ik napjára viradtam.

E' lelket és testet egyiránt lebilincsel helyzetben; az egyszerre minden szegletből gombaként bokrosan kelt osztrák érzelmű kéme, cselzővők, bevádlok és boszúállókt tömkelegében; látva a' csak hamar nagyban gyakorlott befogatásokat; hallva a' befogattnak kutya névvel illetését, csekélységekért 50 bottal fenyegetését, 's mi előtt kihallgattatának és majd ártatlanoknak találtatva szabadon bocsátatának, előbb napo-

